
Religie i ideologie
w rosyjskiej przestrzeni imperialnej
(1689–2024)

Religions and Ideologies
in Russian and Soviet Imperial Space
(1689–2024)

26/27 września 2024 roku

Kraków

PROGRAM

I DZIEŃ KONFERENCJI

26 września 2024 roku

(Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie, ul. Bernardyńska 3, Aula)

9.30 – 10.00 OTWARCIE KONFERENCJI

ks. Robert Tyrała rektor Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie
Andrzej Nowak (Uniwersytet Jagielloński / Instytut Historii PAN) kierownik projektu
Maciej Janowski dyrektor Instytutu Historii PAN

10.00 – 11.40 PANEL I

Endre Sashalmi (University of Pécs), *The “Integrity of State” (tselost’/tselostnost’ gosudarstva) as a Perennial Feature of Russian Imperial Thought From Peter I to Putin, and Its Religious Core*

Ricarda Vulpius (University of Münster), *Disguised Russification Policy: State Missionary Policy in the 18th Century*

Łarisa Arżakowa (Rossijskaja akademijskaja nauka, Moskwa), *Rieligioznaja idientycznost’ w kontieksie woobrażajemoj (konstruirujemoj) w «Żywopisnoj Rossii» impierskoj idientycznosti*

11.40 – 12.00 PRZERWA

12.00 – 13.30 PANEL II

Olga Bertelsen (Tiffin University), *Russian Active Measures in the Religious Realm*

Jade McGlynn (Dept. of War Studies, King’s College London), *Inverted Empire and Colonial Exceptionalism: Russian Victimhood in Self-conceptualisation of Empire Since 1991*

Maciej Pieczyński (Uniwersytet Szczeciński), *Prawosławny stalinizm. Religijny kult „czerwonego cara” we współczesnej publicystyce i literaturze rosyjskiej*

13.30 – 14.30 OBIAD

14.30 – 16.30 PANEL III

Wiaczesław Stanisławski (Narodowa Akademia Nauk Ukrainy, Kijów), *Hetman Iwan Samojłowycz i zmiana podporządkowania Metropolii Kijowskiej: aspekt polityczny*

Tomasz Szwaciński (Biblioteka Narodowa w Warszawie), *Wymuszona przez Rosję nominacja Jerzego Konisskiego na prawosławne biskupstwo mohylewskie w 1755 r.*

ks. Jan Szczepaniak (Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie), *Stan diecezji kijowskiej obrządku łacińskiego przed likwidacją w 1795 r.*

o. Paweł Zając (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu), *Rosyjska dyplomacja i Kościół rzymskokatolicki w Rzeczypospolitej w latach 1776–1788*

16.30 – 16.50 PRZERWA

16.50 – 18.50 PANEL IV

Norbert Morawiec (Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie), *Duchowny, urzędnik, czy intelektualista? Polityczno-społeczno-kulturowa rola „uczonego mnicha” w konstruowaniu państwowości rosyjsko-prawosławnej*

Henryk Głębocki (Uniwersytet Jagielloński), *Czy nie prawosławny może być Rosjaninem? Koncepcje nacjonalizmu etniczno-religijnego Iwana Aksakowa*

Paweł Krokosz (Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie), *Wykorzystanie religii w propagandzie wojskowej w Imperium Rosyjskim w XVIII w.*

Andrzej Szabaciuk (Katolicki Uniwersytet Lubelski), *Rosyjska Cerkiew prawosławna wobec kwestii rusyfikacji Królestwa Polskiego w latach 1863–1915*

19.00 KOLACJA

II DZIEŃ KONFERENCJI

27 września 2024 roku

(Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie, ul. Bernardyńska 3, Aula)

9.30 – 11.30 PANEL V

Anna Barańska (Katolicki Uniwersytet Lubelski), *„Dziwny konkordat” z 1847 r.*

Martyna Deszczyńska (Biblioteka Narodowa w Warszawie), *„Wyłom w szańcu” – czyli o konwersjach warszawskich katolików na prawosławie w połowie XIX w. w świetle akt archidiecezjalnych*

s. Tereza Obolevich (Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie), *Rosyjska filozofia religijna: źródła i podstawowe założenia*

Irena Wodzianowska (Katolicki Uniwersytet Lubelski), *O. Eliasz Andruszkiewicz i towarzysze zesłania. Polityka caratu wobec bazylianów*

11.30 – 11.50 PRZERWA

11.50 – 13.50 PANEL VI

Stanisław Wiech (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach), *Walka Cesarstwa Rosyjskiego z Kościołem i duchowieństwem katolickim w świetle okólników wileńskich generałów-gubernatorów (1863–1905)*

Marek Hałaburda (Uniwersytet Ignatianum w Krakowie), *Neounia na Polesiu (1925–1939)*

Grzegorz Pełczyński (Uniwersytet Wrocławski), *Sytuacja ewangelicznych chrześcijan i baptystów w przedrewolucyjnej Rosji*

Matteo Piccin (Uniwersytet Warszawski), *„Dla dobra naszej ojczyzny w Kraju Nadwiślańskim”: pomniki architektury sakralnej i święta prawosławne jako czynniki rosyjskiej narracji narodotwórczej i imperialnej w Królestwie Polskim na przełomie XIX i XX w.*

Łukasz Kożuchowski, *Odgórny antyklerykalizm? Jak władze imperialne zarządzały konfliktami wierni-duchowni na wsi Królestwa Polskiego po ukazie tolerancyjnym 1905 roku*

13.50 – 14.50 OBIAD

14.50 – 16.50 PANEL VII

Joachim Diec (Uniwersytet Jagielloński), *Mocarstwowość jako imperatyw kategoriowy ideologii Klubu Izborskiego*

Serhii Shumylo (The International Institute of the Athonite Legacy / National Academy of Sciences of Ukraine, Kyiv), *On the New Quasi-religious Ideology of the “Russian World” Promoted by the Moscow Patriarch Kirill Gundyayev to Justify the Russian Federation’s Expansion Into the Former Space of the USSR and the Russian Empire*

Renata Król-Mazur (Uniwersytet Jagielloński), *Gruziński Apostolski Autokefaliczny Kościół Prawosławny jako narzędzie wpływów rosyjskich w Gruzji w XXI w.*

Marcin Rzepka (Uniwersytet Jagielloński), *Muzułmańska kultura pamięci i nowy typ muzułmanina w Federacji Rosyjskiej*

16.50 – 17.10 **PODSUMOWANIE OBRAD KONFERENCJI**

17.10 **POCZĘSTUNEK DLA UCZESTNIKÓW**

Uniwersytet Papieski
Jana Pawła II
w Krakowie

Ministerstwo
Edukacji i Nauki

Zadanie sfinansowane ze środków Ministra Edukacji i Nauki RP
(um. nr MEiN/2023/DPI/191)